

STANDARDY PÉČE O PŘÍRODU A KRAJINU

PÉČE O VYBRANÉ
TERESTRICKÉ BIOTOPY

SEČENÍ

SPPK D02 004:2017

ŘADA D

Anglický název: Mowing of grasslands

Německý název: Grünland mähen

Tento standard obsahuje definice technických a technologických postupů při péči o travní porosty a rákosiny sečením.

Související zdroje:

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů

Nařízení vlády č. 75/2015 Sb., o podmínkách provádění agroenvironmentálně-klimatických opatření a o změně nařízení vlády č. 79/2007 Sb., o podmínkách provádění agroenvironmentálních opatření, oboje ve znění pozdějších předpisů

Nařízení vlády č. 76/2015 Sb., o podmínkách provádění opatření ekologické zemědělství, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 387/2016 Sb., kterou se mění vyhláška č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu a změně vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, ve znění pozdějších předpisů, a vyhláška č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 341/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady a o změně vyhlášky č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu a změně vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady (vyhláška o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady)

Vyhláška č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů

Zpracování standardu:

Pro AOPK ČR zpracovala v r. 2014 – 2015 Agronomická fakulta, Mendelova univerzita v Brně

Oponentské pracoviště:

Ústav zemědělské ekonomiky a informací

Česká zemědělská univerzita v Praze, Fakulta agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů

Autorský kolektiv:

doc. Ing. Stanislav Hejduk, Ph.D., Mgr. Andrea Svobodová, prof. RNDr. František Krahulec CSc.

Ilustrace:

Mgr. Andrea Svobodová

Dokumentace ke zpracování standardu je dostupná v knihovně AOPK ČR.

Standard schválen 7.-02- 2017

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR RNDr. František Pelc
Kaplanova 1361/1 Ředitel AOPK ČR
146 00 Praha 11 - Chodov
-14-

Obsah

1. Účel a náplň standardu	3
2. Mechanizace používaná při sečení.....	4
2.1 Ručně nesená nebo vedená mechanizace	4
2.2 Pojízdná mechanizace	4
2.3 Rozdělení žacích strojů podle pohybu ostří do řezu.....	5
3. Postup při sečení.....	6
3.1 Zásady správného sečení a sklizně travní hmoty	6
3.2 Frekvence sečení	7
3.3 Typy seče.....	8
4. Nakládání s travní hmotou	9
4.1 Využití travní hmoty.....	9
4.2 Shrnování a úklid travní hmoty	10
4.3 Likvidace travní hmoty	10
Příloha č. 1 Ilustrace.....	12
Příloha č. 2 Seznam zpracovávaných Standardů péče o přírodu a krajinu (Péče o vybrané terestrické biotopy)	15

1. Účel a náplň standardu

Standard „Sečení“ definuje mechanizační prostředky a techniku zásahů realizovaných na travních společenstvech a rákosinách za účelem jejich obnovy či zachování přírodě blízkých ekosystémů, stanovišť pro rostliny i živočichy a zachování či zvýšení jejich druhové diverzity.

Standard je určen především žadatelům o podporu z krajinotvorných dotačních programů, dále dodavatelům, pracovníkům státní správy a samosprávy, nevládním organizacím, zemědělcům, vlastníkům a uživatelům pozemků. Týká se sklizně travních porostů a rákosin ve zvláště chráněných územích a na cenných biotopech. Nezabývá se primárně produkcí píce zaměřenou na živočišnou produkci.

Trvalé travní porosty na našem území představují většinou sekundární, polopřirozené biotopy, vzniklé činností člověka. Jejich existence je tedy závislá na lidské péči. V případě, že o travní porosty není pečováno (sečením nebo pastvou), dochází nejdříve ke změně druhového složení porostu a později k postupnému zarůstání dřevinami. Sečení travních porostů je důležité nejen pro zachování či zlepšení jejich botanické skladby, ale také pro zachování charakteru krajiny. Způsob seče a termín seče ovlivňuje nejen diverzitu rostlin, ale také živočichy žijící v travních porostech (bezobratlé i obratlovce).

Právní rámec

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů – mimo jiné vymezuje základní pojmy, včetně např. významného krajinného prvku, definuje základní povinnosti při obecné ochraně přírody - obecné ochraně rostlin a živočichů a ochraně volně žijících ptáků. Dále upravuje ochranu zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů a zvláště chráněných území. V neposlední řadě též reguluje ochranu evropsky významných lokalit a ptačích oblastí.

Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů – mimo jiné definuje, kdy se věc, včetně např. travní hmoty, stává odpadem a dále upravuje problematiku likvidace a zpracování biologicky rozložitelných odpadů (tzv. bioodpady), kam spadá dle **vyhlášky č. 341/2008 Sb.**, o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady i travní hmota v případě, že není využita jako krmivo pro dobytek.

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů - mimo jiné upravuje podmínky pro ochranu povrchových a podzemních vod a to tak, že při kompostování a skládkování travní hmoty nesmí dojít k ohrožení životního prostředí a ohrožení kvality těchto vod.

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník - upravuje nakládání s travní hmotou ve smyslu toho, že vlastníku věci se zakazuje nad míru přiměřenou poměrům závažně rušit práva jiných osob. Dále se vlastník musí zdržet všeho, co působí, že např. kouř (druh imise) v míře nepřiměřené místním poměrům podstatně omezuje obvyklé užívání pozemku jiného vlastníka.

2. Mechanizace používaná při sečení

2.1 Ručně nesená nebo vedená mechanizace

2.1.1 Kosa

2.1.1.1 Používá se při kosení malých, špatně přístupných anebo podmáčených ploch či ploch s výskytem významných druhů bezobratlých živočichů či dvouděložných rostlin.

2.1.1.2 Použití kosa je vhodné na lokalitách s relativně rovňším povrchem půdy a bez vyššího podílu náletových dřevin.

2.1.2 Křovinořez

2.1.2.1 Dle sekacího/řezacího ústrojí:

- Křovinořez se strunovou hlavicí
- Křovinořez s řezným žacím ústrojím (nůž, kotouč)

2.1.2.2 Používá se na svažitých, silně podmáčených plochách, či plochách s členitým mikrorelieфом.

2.1.2.3 Na lokalitách s vyšším podílem dvouděložných rostlin doporučujeme kosení provést křovinořezem s řezným žacím ústrojím (hladký řez bez roztřepení umožňuje lepší obrůstání rostlin) a udržovat je ostré.

2.1.3 Jednonápravová ručně vedená sekačka

2.1.3.1 Dle žacího ústrojí:

- Sekačka s rotačním žacím ústrojím
- Sekačka s lištovým žacím ústrojím

2.1.3.2 Používá se při sečení větších ploch s relativně rovňším povrchem půdy bez výraznějšího podmáčení.

2.1.3.3 Na lokalitách s vyšším podílem dvouděložných rostlin doporučujeme provést sečení sekačkou s lištovým žacím ústrojím (hladký řez bez roztřepení umožňuje lepší obrůstání rostlin) a udržovat je ostré.

2.2 Pojízdňá mechanizace

2.2.1 Sečení lehkou mechanizací

2.2.1.1 Traktorové sekačky s celkovou hmotností soupravy do 3 500 kg s nízkotlakými pneumatikami a vhodným žacím ústrojím (viz bod 2.3)

2.2.1.2 Samojízdňé sekačky s celkovou hmotností soupravy do 3 500 kg s nízkotlakými pneumatikami a vhodným žacím ústrojím (viz bod 2.3)

2.2.1.3 Lehká mechanizace se používá při sečení svažitých ploch, menších a členitých pozemků, které jsou pro tuto mechanizaci dostupné.

2.2.2 Sečení těžkou mechanizací

2.2.2.1 Sečení probíhá s použitím sekaček s celkovou hmotností soupravy od 3 500 kg.

- 2.2.2.2 Sečení travních porostů s použitím velkovýrobní mechanizace je možné na velkých, pravidelných a rovinných pozemcích (použití je omezeno svahovou dostupností do 12°).

2.3 Rozdělení žacích strojů podle pohybu ostří do řezu

2.3.1 Lištové prstové a lištové s protiběžným ostřím – bezprsté

- 2.3.1.1 Pohyb ostří je přímočarý vratný, řez hladký bez roztřepení.
- 2.3.1.2 Výhodou je hladký řez bez roztřepení (zejména u dvouděložných rostlin) a pomalejší pohyb strojů po pozemku umožňující únik živočichů. Jsou proto vhodné na lokality s vyšším podílem dvouděložných rostlin (umožňují lepší obrůstání) a celkově s vyšší biodiverzitou.
- 2.3.1.3 Jejich nevýhodou je menší plošný výkon (používat na menších plochách), nespolehlivost při sečení vlhkých a polehlých porostů a vyšší nároky na údržbu (broušení a výměna nožů).

2.3.2 Bubnové, diskové a mulčovače

- 2.3.2.1 Pohyb ostří je rotační, kvalita řezu je nižší (zejména po otupení nožů) než u typu mechanizace v bodě 2.3.1. Řezné rány na strništi jsou větší a často roztřepené.
- 2.3.2.2 Nižší kvalita řezu vede k pomalejšímu obrůstání, oslabení rostlin (musí vynaložit více zásobních látek na vytvoření kalusu), zvyšuje se riziko napadení houbovými patogeny. Může docházet ke změně botanického složení. Citlivé jsou však zejména jeteloviny, některé druhy jsou naopak podporovány (např. všivec lesní a bahenní).
- 2.3.2.3 Při použití tohoto typu mechanizace dochází ke zvýšené mortalitě bezobratlých živočichů.
- 2.3.2.4 Mechanizaci s rotačním pohybem ostří je vhodné používat na lokalitách, kde je třeba narušit půdní povrch a pomoci konkurenčně slabým druhům rostlin. Naopak nedoporučujeme její použití na entomologicky cenných lokalitách. Je však rovněž třeba zvážit reálné možnosti zhotovitele.
- 2.3.2.5 Použití mulčovače je upraveno v bodě 4.3.2.

3. Postup při sečení

3.1 Zásady správného sečení a sklizně travní hmoty

- 3.1.1 Volba mechanizace bude přizpůsobena daným povětrnostním podmínkám a vlhkosti půdy na konkrétní lokalitě tak, aby nedošlo k nadměrnému poškození travního drnu.
- 3.1.2 Při sečení a sklizni travních porostů dochází za vlhkosti půdy blízké polní kapacitě k devastaci drnové vrstvy (vyježděné koleje, zhutnění půdy, strhnutí drnu, překrytí porostu rozježděnou zeminou).
- Možnosti zamezení poškození travního drnu:
- Posun termínu prací do doby, kdy se riziko devastace půdy sníží (půda vyschne)
 - Využití mechanizace, která je vybavena širokými či nízkotlakými pneumatikami s vyšší únosností
 - Použití ručně vedené mechanizace či ručního nářadí s nízkou hmotností (viz bod 2.1).
- 3.1.3 V případě nepřístupných ploch nebo dlouhodobě deštivého počasí bude zvolen z nabídky různých způsobů vhodný typ sečení a stahování travní hmoty.
- 3.1.4 Při výběru mechanizace, způsobu seče a úklidu travní hmoty budou brány v úvahu všechny potřebné aspekty – předmět ochrany (biotop, rostlinný či živočišný druh) a jeho potřeby pro obnovu, zachování či zlepšení, dostupnost, svažitost a další podmínky lokality. Při volbě mechanizace budou rovněž brány v potaz reálné možnosti zhotovitele.
- 3.1.5 Těžká mechanizace (viz bod 2.2.2) nesmí být použita za vyšší vlhkosti, kdy hrozí riziko poškození povrchu půdy – drnu (vyježděné koleje, zhutnění půdy, obtížná sklizeň v následujících termínech).
- 3.1.6 Vysoké výkony při strojovém sečení (tj. netýká se ručně vedené či nesené mechanizace) snižují možnost úniku živočichů ze sečených porostů. U pozemků, kde je to umožněno jejich výměrou a tvarem, bude sečení probíhat od jednoho okraje pozemku k druhému (viz Obr. 4) nebo od středu ke krajům (viz Obr. 5). Důvodem je ponechání možnosti úniku zvěře a dalších živočichů, kteří jsou takto vytlačováni k okrajům, kudy mohou uniknout
- 3.1.7 Používá se mechanizace s vhodným žacím ústrojím (viz bod 2.3).
- 3.1.8 Na zamokřených pozemcích neumožňuje snížená únosnost povrchu půdy použití standardních mechanizačních prostředků a posečená biomasa (nejlépe vyschlá, nebo alespoň zavadlá) musí být sklizena ručně (pomocí plachet) nebo za použití lehké mechanizace se širokými pneumatikami.
- 3.1.9 Na svazích o sklonu nad 12° je nutno použít speciální mechanizaci se sníženým těžištěm (riziko převrácení) nebo biomasu sklízet ručně.

3.1.10 Výška sečení:

- Optimální výška sečení travních porostů je 5 – 10 cm nad povrchem půdy (při nižší výšce dochází k poškozování drnu, pomalému obrůstání, pomalému zavádání píce, kontaminaci zeminou a k poškozování žacích strojů kameny)
- Pro lokality významné z hlediska výskytu vzácných mechorostů (např. rašeliniště, slatinné louky) je optimální výška sečení 3-5 cm. Vzhledem k mechovému patru a vrstvě rašeliny nehrozí poškození mechanizace kameny a nevádí ani kontaminace hmoty zeminou (obvykle ani nejde o hmotu ke krmení).
- Travní porosty budou dosahovat před sečením výšky alespoň 15 cm (vegetativní části rostlin).

3.1.11 Termín sečení

- Sečení travní hmoty probíhá především za účelem zachování nebo zlepšení příznivých ekologických podmínek pro cílové druhy či společenstva. Kvalita produkované travní hmoty/sena je druhořadá. Termín sečení je klíčovým faktorem pro výsledek péče a bude volen s ohledem na potřeby cílových druhů či společenstev tak, aby byla zachována či posílena početnost jejich populace/í (umožněno dokončení rozmnožování a šíření potomstva). Termínem a frekvencí sečení lze také potlačovat nežádoucí druhy (zejména s převážně generativním rozmnožováním).
- Protože jsou potřeby žádoucích druhů vázaných na travní společenstva různé a mohou být i navzájem protichůdné, doporučujeme dbát na rozrůznění termínů sečí stejného porostu mezi roky (např. časná první seč jednou za dva až tři roky může podpořit jarní efemery). Časová a prostorová heterogenita sečení má pozitivní vliv na diverzitu obecně.

3.2 Frekvence sečení

3.2.1 Počet sečení během vegetační sezóny závisí na ekologických podmínkách na konkrétní lokalitě, zejména s ohledem na dostupnost vláhy, obsah živin v půdě a na nadmořskou výšku. Četnost sečí je rovněž ovlivněna rychlostí obrůstání v daném roce (závisí na teplotě a množství srážek v týdnech předcházejících sečení). Dalším významným faktorem, který počet sečí ovlivňuje, je přítomnost ohrožených druhů rostlin či živočichů.

3.2.1.1 Travní porosty lze rozdělit na:

- Občasně sečené - jednou za dva až tři roky – ve specifických podmínkách nebo u specifických společenstev (např. při výrazném suchu, oligotrofní společenstva) je možno seč v některých letech vynechat bez negativního vlivu na druhové složení porostů.
- Jednosečné - horské jednosečné louky, oligotrofní a xerothermní luční společenstva, popřípadě u ostatních společenstev při extrémním průběhu

počasí (zejména výrazné sucho).

- Dvousečné – travní porosty na živinami bohatých půdách (ve vlhkých letech mohou být i trojsečné).
- Vícesečné – porosty nebo jejich části s přítomností invazních/expanzních druhů rostlin, které je třeba likvidovat.

3.3 Typy seče

3.3.1 Seč plošná

3.3.1.1 Travní porost je posečen v jednu chvíli na celém pozemku plošně.

3.3.1.2 Musí být dodrženy podmínky postupu sečení v rámci pozemku (viz bod 3.3.5).

3.3.1.3 Tento typ seče lze doporučit spíše okrajově, např. při likvidaci invazních či expanzních druhů rostlin nebo při malé rozloze plochy a přítomnosti dalších travních porostů v těsném sousedství. Pro louky se zvýšeným botanickým nebo zoologickým významem doporučujeme následující typy sečí.

3.3.2 Ponechání nesečených ploch

3.3.2.1 Při sečení bude v porostu ponechána nepokosená plocha nebo několik ploch.

3.3.2.2 Tvar, velikost, počet a umístění neposečených ploch/y bude zakresleno do leteckého snímku lokality (příloha smlouvy), případně označeno v terénu viditelně umístěnými kolíky.

3.3.2.3 Parametry neposečené plochy budou stanoveny v závislosti na druhu/druzích, které mají být opatřením podpořeny. Rovněž bude stanoveno, zda bude ponechaná plocha pokosená v roce provedení seče nebo až v roce následujícím.

3.3.2.4 Velikost neposečené plochy:

- Drobné izolované enklávy do 1 ha - nejméně 20% celkové plochy, pokud je lokalita zachovalá a vegetačně stabilní
- Ostatní lokality – nejméně nejméně 10 % celkové plochy

3.3.2.5 Jednotlivé neposečené plochy je nutné mezi jednotlivými roky střídat tak, aby neposečené části nezůstávaly déle než 1 rok a nedocházelo k hromadění stařiny, případně šíření náletových dřevin.

3.3.2.6 Neposečené plochy nebudou ponechávány v částech porostu, které obsahují nežádoucí expanzní či invazní druhy rostlin:

třtina křovištní (*Calamagrostis epigejos*), bolševník velkolepý (*Heracleum mantegazzianum*), vlčí bob mnoholistý (*Lupinus polyphyllus*), šťovík alpský (*Rumex alpinus*), šťovík tupolistý (*Rumex obtusifolius*), šťovík kadeřavý (*Rumex crispus*), šťovík dlouholistý (*Rumex longifolius*).

3.3.3 Seč mozaiková

3.3.3.1 Bude uplatňována na lokalitách sečených ručně kosou či křovinořezem nebo s použitím ručně vedené sekačky, zejména na druhově bohatých, dobře

zachovalých a členitých plochách s vysokou diverzitou bezobratlých živočichů.

- 3.3.3.2 Není nutná při asanačních zásazích a sečení ruderalizovaných či degradovaných ploch.
- 3.3.3.3 Podíly neposečených částí budou obdobné jako neposečených ploch (viz bod 3.3.2.4).
- 3.3.3.4 Při sečení budou vynechávány menší plochy na vegetačně stabilních místech, plochy květnaté, bez výskytu invazních či jinak nežádoucích druhů.
- 3.3.3.5 Velikost mozaiky závisí na heterogenitě prostředí:
- Na plochách s homogenní vegetací (pokud nejsou sečeny pásově) budou ponechány neposečené plochy v řádech desítek m².
 - Na plochách členitých a vegetačně pestrých je třeba mozaiku zmenšit a vynechávat plochy v řádech několika m² (ne menší než 4 x 4 m, jinak dochází k vysychání ploch, nedokončení vývoje housenek).
- 3.3.3.6 Mozaiková seč bude v následujících letech prováděna tak, aby se prostorově neopakovala místa sečená dříve či později.

3.3.4 Seč fázovaná

- 3.3.4.1 Travní porost bude posečen postupně, po částech v různém časovém rozmezí (nejméně však 3 týdny). Počet částí a termíny seče budou určeny ve smlouvě o dílo/dohodě přílohou bude letecký snímek lokality se zákresem neposečených částí.
- 3.3.4.2 Fázová seč se používá na pozemcích s větší výměrou a při použití pojízdné mechanizace.
- 3.3.4.3 Fázová seč bude v následujících letech prováděna tak, aby se prostorově neopakovala místa kosená dříve či později.

4. Nakládání s travní hmotou

4.1 Využití travní hmoty

4.1.1 Sušení travní hmoty na seno

- 4.1.1.1 Při tradiční sklizni pro krmení hospodářských zvířat zůstává posečená píce jeden až několik dnů na pozemku pro snížení obsahu vody z původních 75 až 85 % na 40 až 15 %.
- 4.1.1.2 V cenných travních porostech se využívá tento tradiční způsob sklizně trávy z důvodu zachování, případně zvýšení, druhové bohatosti porostu vypadáváním semen různé zralosti na povrch půdy během obracení a shrnování píce.
- 4.1.1.3 V případě, že porost obsahuje expanzní nebo invazní druhy rostlin, je třeba posunout termín sklizně do období před jejich kvetením, tak aby nedocházelo k tvorbě zralých semen (invazní rostliny viz standard SPPKD 02 007:2015

Likvidace vybraných invazních druhů rostlin).

4.1.2 **Využití čerstvé či zavadlé travní hmoty**

- 4.1.2.1 Travní hmota je po posečení odstraňována dříve, než je zcela usušená (např. pro siláž ze zavadlé píce).
- 4.1.2.2 Posečenou hmotu je vhodné ponechat alespoň jeden den na ploše. Bude tak umožněn únik bezobratlých předtím, než dojde ke sběru hmoty. Pokud je hmota využita ke krmení ihned, nebude k její úpravě použita řezačka (při jejím využití dochází k likvidaci bezobratlých a drobných živočichů, např. plazů).
- 4.1.2.3 Travní hmota, popřípadě seno, musí být odklizeno do 2 týdnů po posečení travní hmoty, jinak dochází k odumírání („vyležení“) překrytých rostlin.

4.2 Shrnování a úklid travní hmoty

4.2.1 **Hrabání travní hmoty**

- 4.2.1.1 Na lokalitách, kde není možné použití mechanizace (svažitě, kamenitě, podmáčené) a dále na lokalitách s výskytem významných druhů bezobratlých (zejména mravenců žijících v nadzemních hnízdech) bude travní hmota shrabána pomocí hrábí.
- 4.2.1.2 Na rozměrnějších plochách a tam, kde je vhodné podpořit narušení drnu a potlačit mechové patro, např. lokality s výskytem druhů hořečků bude použita mechanizace (menší plochy citlivé na zhutnění půdy obhospodařovat pomocí obraceče a shrnovače k ručně vedené sekačce, na ostatní lze použít obraceč a shrnovač za traktor). Tento způsob je efektivnější a dochází k odstranění vrstvy mechů a stařiny.

4.2.2 **Sběr travní hmoty**

- 4.2.2.1 Na lokalitách, kde není možné použití mechanizace (svažitě, kamenitě, podmáčené), případně jsou na citlivé na zatížení, bude travní hmota sebrána ručně pomocí vidlí.
- 4.2.2.2 Na ostatních plochách lze použít sběr mechanizací za traktor (lis, sběrací vůz)
- 4.2.2.3 Travní hmota bude podle konkrétní lokality nakládána na vůz či plachtu (uplatnění na svažitých, podmáčených či jinak nepřístupných pozemcích).

4.2.3 **Stahování/svážení travní hmoty**

- 4.2.3.1 Trasa stahování/svážení bude určena na základě podmínek na konkrétní lokalitě (stále po stejné trase nebo po různých trasách, aby nedošlo k soustředěnému poškození drnu). Platí zejména v případě podmáčených luk.

4.3 Likvidace travní hmoty

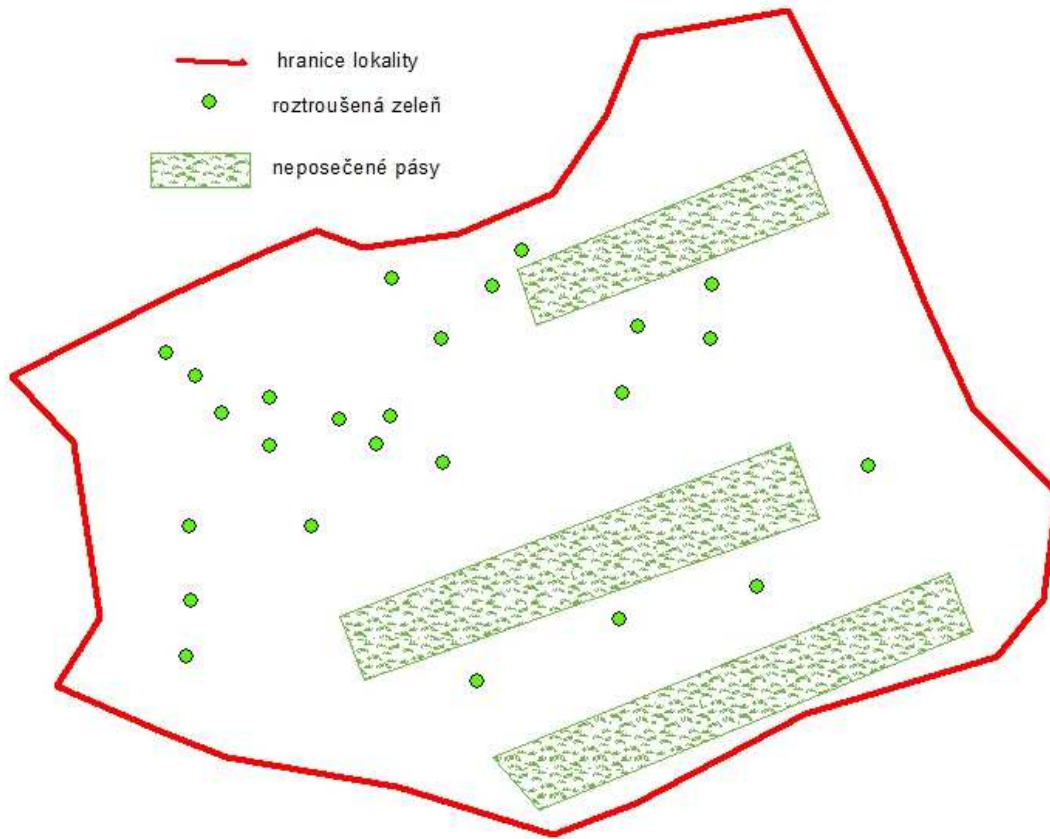
- 4.3.1 V případě, že není možné využít travní hmotu jako krmivo pro zvířata (seno, zelená píce), je nutno přistoupit k alternativnímu využití či likvidaci travní hmoty:

1. S odvozem travní hmoty z lokality a následnou likvidací:
 - a. v bioplynové stanici
 - b. skládkováním
 - c. ve spalovně
 - d. v kompostárně

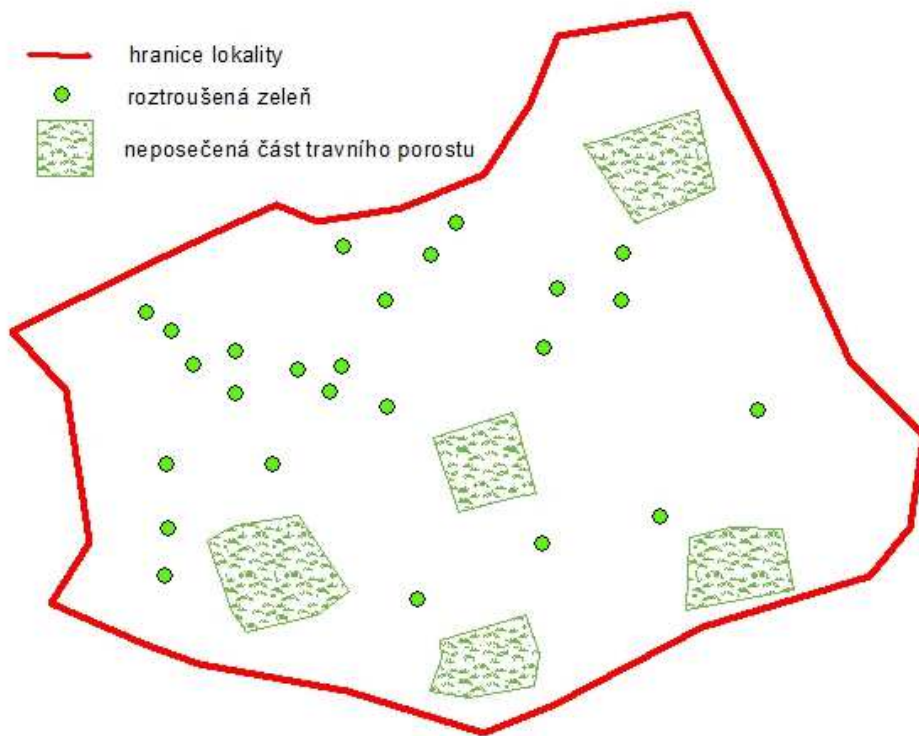
2. S likvidací travní hmoty na lokalitě

- 4.3.1.1 Nakládání s posečenou travní hmotou, která není určena ke zkrmování, energetickým účelům či kompostování se musí řídit zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů a souvisejícími vyhláškami (zejména vyhláška č. 341/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady).
- 4.3.1.2 Při likvidaci travní hmoty na lokalitě nesmí dojít k degradaci biotopu ani k zbytečnému ohrožení živočichů (při zpoždění likvidace za sklizní musí být hromada nakládána či likvidována ručně po částech a to zejména v období, kdy již aktivují plazi a obojživelníci).
- 4.3.2 **Mulčování**
- 4.3.2.1 Mulčování oddělí nadzemní biomasu od strniště a současně ji rozmělní a rozptýlí po povrchu pozemku. Travní hmota se nesbírá a ponechává se na místě k rozložení (i v případě, že dojde k jejímu sběru, zůstává na lokalitě velké množství zbytků).
- 4.3.2.2 Tato technologie může být použita pouze v ojedinělých, výjimečných případech pro první odstranění travní hmoty na opuštěném travním porostu s dřevinnou vegetací v počátečních fázích sukcese, jako obnovný způsob péče a dále pro likvidaci nedopasků na pastvinách, které jsou tvořeny nechutnými druhy. **Zásah bude jednorázový a již se neopakující** (v případě, že to bude stav lokality vyžadovat, je možné zásah provést během jedné sezóny opakovaně). Zásah bude probíhat po částech.
- 4.3.2.3 Mulčování přestárých, vysokých porostů vede k akumulaci vyšší vrstvy těžce rozložitelné travní hmoty, která se do zimy v důsledku nízkých teplot a vysokého poměru C/N nestihne rozložit. Na jaře pak brání vzcházení semenáčků, ztěžuje obrůstání rostlin a kontaminuje píci plísněmi.
- 4.3.2.4 Mulčování, decimuje populace hmyzu, zejména nelétavých vývojových stádií. Na ochránářsky cenných lokalitách by mělo být mulčování využíváno zcela výjimečně nebo vůbec.

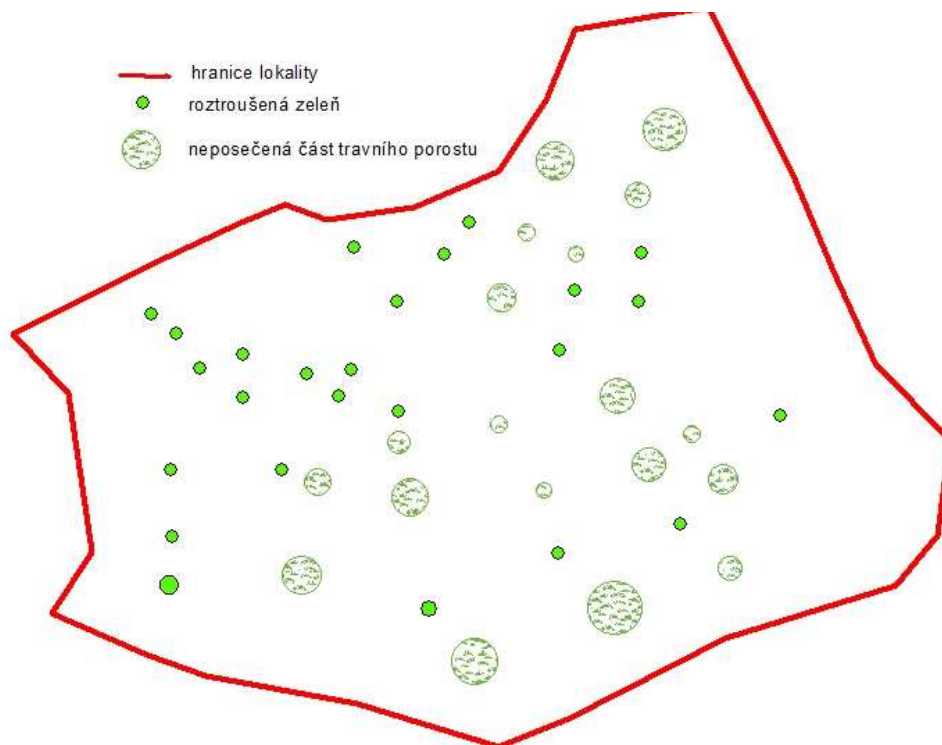
Příloha č. 1 Ilustrace

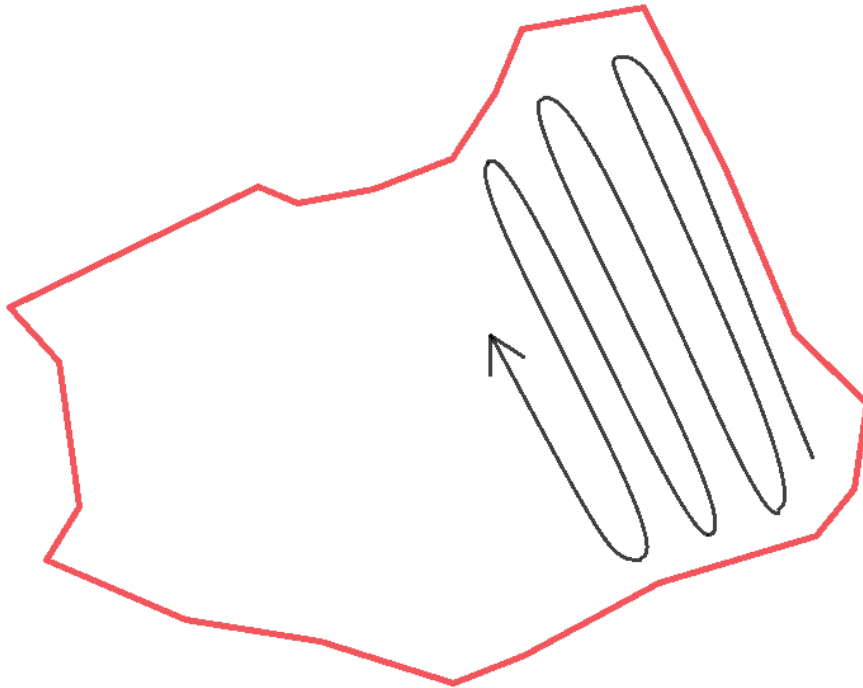
Obr. 1 Sečení s ponecháním neposečených pásů (viz kapitola 3.3.2)

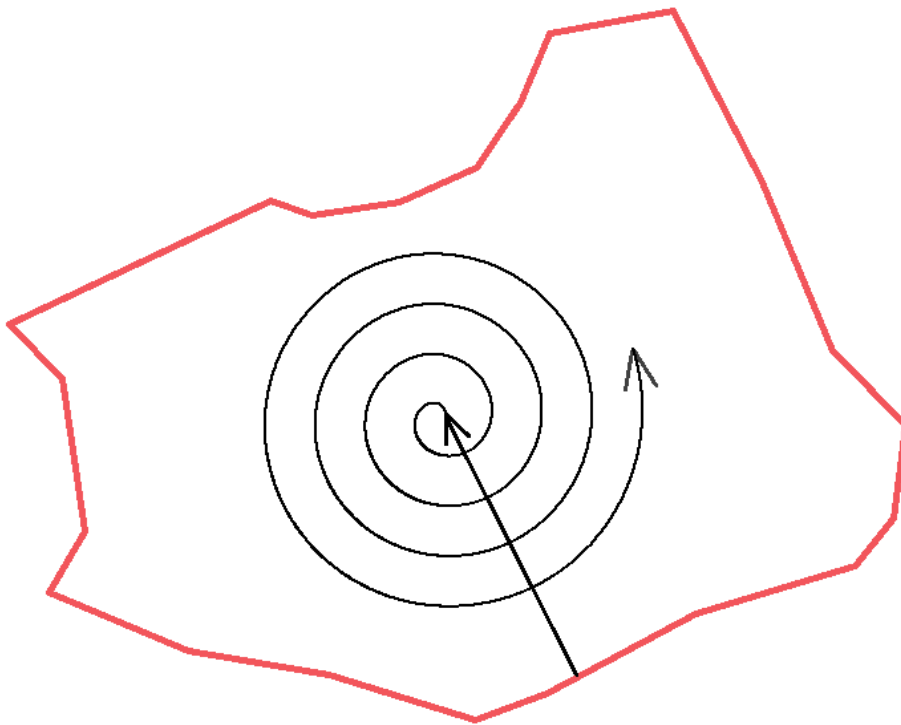
Obr. 2 Sečení s ponecháním mozaiky (viz bod 3.3.3.5)

Obr. 3 Sečení s ponecháním drobné mozaiky (viz bod 3.3.3.5)

Obr. 4 Sečení od jednoho okraje pozemku k druhému (viz bod 3.1.6)

Obr. 5 Sečení od středu ke krajům (viz bod 3.1.6)

Příloha č. 2 Seznam zpracovávaných Standardů péče o přírodu a krajinu (Péče o vybrané terestrické biotopy)

00 Obecné

00 001 Názvosloví

01 Kontroly, hodnocení, plánování

02 Technologické postupy

02 001 Obnova travních společenstev s využitím regionálních směsí

02 002 Obnova dlouhodobě neobhospodařovaných travních společenstev (vč. likvidace náletových dřevin)

02 003 Pastva

02 004 Sečení

02 005 Opatření ke zlepšení druhové skladby lesních porostů

02 006 Disturbanční management na nelesních plochách

02 007 Likvidace vybraných invazních druhů rostlin

02 008 Likvidace vybraných invazních druhů živočichů

03 Bezpečnost při práci a ochrana zdraví

© 2017 Mendelova univerzita v Brně
Agronomická fakulta
Zemědělská 1
613 00 Brno

© 2017 Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
Kaplanova 1931/1
148 00 Praha 11

SPPK D02 004
www.standardy.nature.cz

2017

- 16 -